

Kurjer Częstochowski

RENUMERATA MIEJSCOWA WYNOŚI miesięcznie 6.00 mk. z odnośzeniem 6.50, poczta 6.50
Adres Redakcji i Administracji
CZĘSTOCHOWA, ul. MARJI 4. TELEFON Nr 4.

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednospaltowy lub jego miejsce 2.00 fen., druga i trzecia 1.50 fen., czwarta 0.75 fen.

Ogłoszenia w tekście przed kolumną i pod telegramami 2 mk. za wiersz. Nekrologi 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia — po 20 fen. za wyraz.

Restauracja „APOLLO” I Aleja Nr 12. Codziennie wieczorem Koncerty artystyczne

Teatr „PARYYSKI”

Program od soboty 13 Grudnia 1919 r. i dni następných.

Dla młodzieży dozwolone!

„FROU-FROU”

Dramat nastrojowy w 6-ciu wielkich aktach z wszechświatowej sławy tragiczką włoską

FRANCESKA BERTINI

w roli głównej.

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5-ej, po południu W święta i niedzielę o godz. 3, po poł.

Ceny miejsc: w łoży kupon 5 mk. krzesło parterowe 4 mk. miejsce na galerji 2 mk. 50 fenigów.

Początek ostatniego seansu o godz. 9 min. 30 wiecz.

Muzyka Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Jerzego Bursika.

Ogłoszenie.

Komenda V Okręgu Białostockiego Policji Państwowej przyjmie do służby w Okręgowym Urzędzie Sledczym około 50 niższych funkcjonariuszów.

WYMOGI.

1. Obywatelstwo Polskie.
2. Nieskazitelna przeszłość.
3. Wiek od 23 do 45 lat.
4. Zdrowa i silna budowa ciała przy odpowiednim wzroście.
5. Pierwszeństwo mają kawalerowie fotograf, chemicy, daktyloskopi posiadający um. stenografji, władający językiem niemieckim, rosyjskim, francuskim, angielskim, posiadający umiejętność poli-

cyjną tresury psów i wogóle praktykę w służbie wywiadowczej.

UPOSAŻENIE.

1. Pobory miesięcznie od 390 mk. i djeły stosownie do szarzy i fachowych uzdolnień.
 2. Wolne mieszkanie światło i opał w koszarach.
 3. Wyżywienie w wspólnej jadalni za opłatą 6 mk. dziennie.
- Oferty składać pod adresem Komenda V Okręgu P. P. Białostok Warszawska nr. 50.

Od środy dn. 17 b. m. codziennie kursować będzie

Samochód osobowy
z centralnem ogrzewaniem i elektrycznem oświetleniem

„POLONIA”

Z Częstochowy do Praszki i z powrotem.

Wyjazd z Częstochowy z Nowego Rynku o godz. 9-ej rano.

Bilety nabywać można od niedzieli dn. 14 b. m. III aleja Nr 48. Szofer Gagała.

Składajcie ofiary na odzież dla żołnierza polskiego

Teatr „ODEON”

Od czwartku 11 do
środy 17 Grudnia

Największa Sensacja Sezonu!!!

MADAME DUBARRY

(FAWORYTA KRÓLA LUDWIKA XV)

arcydzieło kinematograficzne w Faktach
z nieporównaną polską gwiazdą kinemat.

POLA — NEGRI

w roli głównej

3 przedstawienia dziennie: o godz. 5 ej, 7 ej i 9 ej wiecz. W niedzielę pierwsze przedstawienie o godz. 3-ej po poł. Bilety można nabywać wcześniej
gdyż w czwartek, piątek, sobotę i niedzielę, wszystkie miejsca numerowane.

Z powodu kolosalnie wysokiej dzierżawy obrazu, ceny miejsc na ten obraz unormowano jak następuje:

Krzesło parterowe	1-3 rzędu mk. 5.50	Krzesło parterowe	10-18 rzędu mk. 4.50	Galerja	mk. 2.50
"	4-9 .. " 4.00	Miejsce w łożu parterowej	" 5.00	Do niedzieli (włącznie)	
		" " balkonowej	" 6.00	WSZYSTKIE KRZESŁA NUMEROWANE.	

Bilety ulgowe, i wolnego wejścia (prócz urzędowych i prasowych) na ten obraz ważne od poniedziałku.

Uwaga: Od poniedziałku miejsca nienumerowane po cenach: Miejsca w łożach po 6 i 5 mk. Krzesło 4 mk.

Wielka klęska bolszewików.

Sami się do tego przyznają.—30 tys. zabit. i rannych.

Telegram własny „Kurjera Częstoch.”

WARSZAWA 13.12 — Nadeszły tu wiadomości ze Sztokholmu, o wielkiej klęsce bolszewików, którzy na konferencji w Dorpacie sami się do tego przyznali.

Jak oświadczyli delegaci bolszewików, w ostatnich dniach ponieśli oni na całym froncie olbrzymią klęskę, gdyż mają do 30 tys. zabitych i rannych.

Niemcy niszczą i grabią Litwę.

(Telegram własny „Kurjera Częstoch.”)

WARSZAWA 13.12 — Stwierdzono, że Niemcy nie dotrzymują zupełnie zobowiązań o ewakuacji zajętej jeszcze przez nich części Litwy.

W wojsku tamtejszym niema

już żadnej dyscypliny. Są to bandy łupieżców, grabiących Litwę. — Niemcy palą i rabują.

Ludność rzuca swe posiadłości i chowa się w lasach.

Tymczasowy Wschód Polski.

WARSZAWA, 13.12 Paryski korespondent „Gazety Warsz.” donosił temu pismu co następuje:

Donoszę już, że dnia 2 grudnia Rada Naczelna przyjęła projekt deklaracji w sprawie tymczasowej polskiej granicy wschodniej. Otóż należy uczynić poprawę w przeprowadzeniu linii mającej stanowić granicę tymczasową. Linja ta nie obejmuje bowiem Brześcia Litewskiego, ale od Mielnika aż do byłej granicy austriackiej idzie Bugiem.

Deklaracja rozpoczyna się od stwierdzenia, że należy położyć jaknajszybciej kres obecnemu stanowi niepewności poli-

tycznej, w jakiej znajduje się naród Polski. Przeważając o postanowieniach późniejszych, które określić ostatecznie granicę wschodnią Polski, Rada Naczelna Główna Mocąstrw S. i S. oświadcza, że uznaje od tej chwili prawa rządu polskiego do ustanowienia regularnej administracji w kraju b. cesarstwa rosyjskiego, leżących na zachód od wyznaczonej linii.

Deklaracja kończy się zapewnieniem, że prawa Polski do rewindykowania ziem leżących na wschód od wyznaczonej tymczasowej granicy są stanowczo zastrzeżone.

Jak pani Bela Kuhn królowała w Budapeszcie.

Żony komisarzy bawily się w monarchinie — Urządzały luksusowe uczyty i podwieczorki — Słynne przyjęcia pani Beli Kuhn kosztowały po 20 000 kor. — A w Budapeszcie wówczas srożył się głód — Oburzony tłum ludu demonstrował, lecz rozpedzono go siłą.

Jak podaje „Echy de Paris”, śledztwo szczegółowe nad trwonieniem przez rząd bolszewicki na Węgrzech fundusów publicznych, dało niezwykle rezultat. Okazało się np. że żony komisarzy ludowych w Budapeszcie podczas trwania rządów bolszewików, ubierały się z gestem udziałnych monarchin urządziły wspaniałe luksusowe przyjęcia i bankiety dla swego najbliższego otoczenia.

Podczas, gdy w Budapeszcie zapanał głód, żony komisarzy ludu urządziły wykwintne obiady i tańczące herbatki. Najgłośniejsze były uczyty lukullusowe organizowane w hotelu Hungaria przez

panią Bela Kuhn. Śledztwo wykazało, że każda taka herbatka z tańcami kosztowała 20.000 koron. Te przyjęcia oburzyły kobiety z ludu, które z końcem maja zaaranżowały manifestacyjny pochód pod hotel Hungaria, by zadać chleba.

Ale to nie wzruszyło uczestniczącej śmietanki bolszewików węgierskich Pani Bela Kuhn i jej goście zażądali interwencji gwardji bolszewickiej, a ta siła oczyściła bulwar przed hotelem Hungaria, i w ten sposób ocaliła wielkie damy ze świata bolszewickiego, od zemsty i nienawiści ludu.

Gabinet premjera Skulskiego.

Telegram własny „Kurjera Częstochowskiego.”

WARSZAWA 13.12 — Natychmiast po powierzeniu mu przez Naczelnika Państwa misji tworzenia gabinetu, poseł Skulski udał się do Belwederu, wreszcie odbywały się narady z kandydatami na ministrów i stronictwami.

W piątek o godz. 5 pop. ustalono już, że premjerem zostaje poseł Skulski, min. spraw wewn. obejmuje Wojciechowski, aprow. Sliwiński, koleje—F. Bartel i rolnictwo—Bardel.

Polska otrzymała 6 torpedowców.

(Tel. wł. Kur. Częst.)

PARYŻ — W myśl decyzji, że Polska uczestniczyć ma w podziale floty niemieckiej, ogłoszono, iż Rada Najwyższa uchwaliła z za branej floty Niemcom dać Polsce 6 torpedowców.

Rozpowszechniajcie „Kurjer Częstochowski”.

TELEGRAMY

Pruscy ministrowie urzędowo agituja w obszarze plebiscytowym.

WIEDEN. Pisma berlińskie przynoszą doniesienie z Olszyna (Prusy Wschodnie), że pruscy ministrowie Hirsch i Hune rozpoczęli podróż po wschodnim pruskim obszarze plebiscytowym która to podróż, — wedle wyrażenia pisma berliń-

skich — ma posłużyć za dowód żywego interesowania się władz państwowych kwestją plebiscytu i zarazem wzmożenie sily narodowe niemieckie w przyszłej walce o niemieckość tego obszaru przez doprowadzenie do skutku porozumienia między miejscowymi grupami politycznymi.

Dnia 8 bm. odbyło się też w Olszynie publiczne zgromadzenie, na którym wystąpili obaj ministrowie i wygłosili przemowy w duchu wzmożenia narodowego niemieckiego.

10 000 ton zboża dla Polski.

WARSZAWA. Do Gdańska przybyły dwa statki ze zbożem z Nowego Jorku. Przywiozły one 10,000 ton zboża.

Krwawe rozruchy bolszewickie w Czechach.

CIESZYN. Praskie pismo „Role“ donosi, że w Roudniku przyszło do krwawych zaburzeń bolszewickich. Robotnicy fabryki maszyn rolniczych firmy Bechar, usposobieni po bolszewicku uzbrowszy się w żelazne dzwigiary i haki ruszyli na kupców, których słabo bronili narodowi socjaliści.

W bóje porażono ciężko 40 kupców i narodowych socjalistów, z których jeden już umarł. Potem bolszewicy szeszy zaczęli rozbijać sklepy, rabować materje i wino i wyrządzać straty olbrzymie. Ohywaństwo miasta zażądało pomocy i obrony od rządu, który jej jednak odmówił.

Co dzień niesie.

Trzy fabryki p. Samuolsa w Polsce.

Pisma donoszą o finansowych interesach p. Samuolsa w Polsce. Mianowicie p. Samuolski przygotował założenie trzech fabryk: wyróbów kauczukowych i kaloszy, 2) lamp, 3) mebli.

Kapitał na te fabryki dał żydzi angielscy i polscy, a zajęcia w nich będą również tylko żydzi.

Tyrol domaga się połączenia z Niemcami.

Wniosek przedłożony przez wszystkie s'ronnietwa w Sejmie tyrolskim, opiewa: Tyrolska Rada krajów jest upoważniona w celu ratowania kraju przed zupełnym bankrutem, do wdrożenia natychmiastowych rokowań z rządem wiedeńskim, aby ten wymógł na najwyższej Radzie w Paryżu, by Tyrol mógł być połączony z państwem niemieckim, jako wspólny obszar gospodarczy.

Kto wygrał wojnę światową? Tanki angielskie!

Wojnę obecną wygrał genialny wynalazca: budowniczy tanków. Te ciężkie, stalowe potwory przerosły siły walczących w traszech ludzi.

Technika pobila w wojnie nerwy ludzi i zdolność wytrwania na stanowisku aż do końca.

W Anglii urządzono specjalną ankietę, kto był wynalazcą tanków. Kto zrealizował pierwszy ten myśl, która zdecydowała o zwycięstwie. Rząd angielski wybrał specjalną komisję, by zbadać kto był owym wynalazcą.

Komisja ta ogłosiła swe sprawozdanie na mocy którego rząd angielski wypłaci

wynalazcy 15000 funtów szterlingów, t. zn. 37500 fr. w zwykłym kursie, czyli nie mniej ni więcej tylko 3 miliony mk. nagrody.

Nagrodę tę uchwaliła komisja przyznać p. Trittonowi i majorowi Wilsonowi którzy pierwsi doprowadzili do budowy tanków angielskich.

Inni wynalazcy, którzy dopomagali do uzupełnienia pewnych części wynalazku otrzymali również znaczne wynagrodzenie z których najniższe wynosi 20 tysięcy franków.

Gdzie jest najwięcej złodziei?

Pytanie to zadają sobie czeskie „Lidowe Nowiny“ — i dochodzą do przekonania, że rekord ten zdobywają jednak Czechy. Na poparcie tego zdania przytacza wspomniane pismo m. in. „Pamiętnik wrażeń“ pewnego legionisty.

Ów legionista z kilku towarzyszami dostał się z Władywostoku do Japonii. Tam cała grupa prosiła rząd o pozwolenie wzięcia niekórych miast japońskich. Pozwolono im z największą ochotą zwiedzić wszystko, co tylko chcą. Za przewodnika wzięli kupca japońskiego, wówiącego po rosyjsku. Poyiwał mieli dużo pazeek prosił przewodnika, by im wskazał bezpieczne miejsce do przechowania i zawiązał się następujący dialog.

— Tutaj wszystko złożymy — powiada kupiec — ulica jest szeroka, nie będzie nikomu zawadzało.

Czesi zdumieni nie zdobyli się od razu na odpowiedź. Wreszcie jeden z nich zawolał:

— Przecież tutaj wszystko zginię. Japończyk usta otworzył ze zdumieniem.

— Jako zginię? U nas nic nie ginie. Jeżeli kto coś zgubi, zgłosi w urzędzie i na drugi dzień otrzyma, ponieważ ktoś inny to przecież znajdzie i odda w urzędzie. Gdyby jednak jakaś drobna rzecz przepadła, to jest, gdyby jej nikt nie znalazł, to zrazo wynagrodzi.

Legionista wtoczył kupcowi, złożył swój bagaż na ulicy, nakryli przed deszczem i ruszyli w podróż. Po powrocie znaleźli wszystko, tak jak było.

Z Japonii udali się przez Amerykę do domu. Bagaż ich doszedł w największym porządku aż do Pragi. W Pradze wysiedli z pociągu, ażeby kupić w mieście najpotrzebniejsze rzeczy. Przez tę chwilę skradziono im zaraz połowę rzeczy.

Niemojewski o przesileniu bez końca.

W najświeższym numerze „Myś i Niepodległej“ (z dn. 13 grudnia) czytamy co następuje o niekończącym się przesileniu gabinetowem:

Skutki wyborów do „niewczesnego sejmiku“ występują teraz z całą wyrazistością. Ludzie, którzy się narzucili społeczeństwu na polityków, zupełnie nie dorosli do zadania.

Tu już nie gabinet ministrów winien,

Mąż dwóch żon.

50)

POWIEŚĆ.

przez K. M.

PRZEKLAD Z FRANCUSKIEGO.

(Dalszy ciąg).

Paweł był straszny... Drżał całym ciałem... krew wystąpiła krwawym rumieńcem nawet na powieki...

— Małgorzato — rzekł usiłując być łagodnym — jesteś prawdziwym dzieckiem... w twoim wieku omylić się bardzo łatwo. Nie znasz ani świata, ani życia... mogłaś wzięść złudzenie za rzeczywistość... ztąd obelga jaką rzuciłaś na osobę, która na nią wcale nie zasłużyła.

Hrabina zatrzymała się. Usmiech pogardy ocenił jej usta.

— A zatem? — zapytała.

— Omyłka ta fatalna, jaką naprawić może tylko wyznanie szczere... skrusza... Czy też mam ci jeszcze powtarzać, że od tej chwili tylko siłą powstrzymywałam gniew, tylko rozumem rządziłem się aby nie unieść zbyt ciężko. Dziś wydarzyła się sposobność naprawienia złego. Moja kuzynka obrażona przez ciebie, wstała na uwagę twoje niedoświadczenie i swoją miłość, osądziła że mogłaby za-

pomnieć o wyrządzonej obeldze. Zechciej zatem przyznawszy się do błędu, przeprosić ją.

Małgorzata chciała odpowiedzieć. O czy jej zajaśniały jakimś płomieniem gorączkowym.

Blanka jednak przerwała.

— Jesteś w błędzie panie hrabio, nie o to tu wcale idzie. Nie mogę być z tego zadowolona. Chcę tłumaczenia... naprzód potrzeba aby hrabina prosiła mnie o przebaczenie. Potem zobaczyny. Pragnę aby mi odpowiedziała natychmiast.

— Tak jest — szepnął Paweł... tak trzeba wyjaśnić, wytłumaczyć się... uczyni to. Czy słyszałaś Małgorzato co mówię? Czy mię zrozumiałaś?

— Zrozumiałaś, że jestem najniekuczniejszym z ludzi, — wyrzekła hrabina głosem najwyższej pogardy — nie mogę inaczej nazwać człowieka, który domaga się od żony aby upokorzyła się przed jego kochanką.

— Moją kochanką — krzyknął hrabia w nadmiarze wściekłości.

— Tak jest, twoją kochanką. Nie zapierajcie się, bo to się na nic nie przyda. Widziałam naocznie.

— Ha! niech i tak będzie — zawołał hrabia, odrzucając na bok maskę. Moją kochanką powiedziałaś, bardzo dobrze. Jestem dumny z tego, mówię ci otwarcie. Moją kochanką, którą uwielbiam, która dla mnie jest wszystkim w życiu, jest samem życiem. Tak jest odrzekam

RESTAURACJA WARZAWSKA**P. KOWALCZYKA**

PRZENIESIONĄ ZOSTAŁA DO NOWEGO Z KOMFOTEM URZĄDZONEGO

LOKALU W DOMU nr. 59 W ALEI II-jej.

P o l e c a :

Śniadania, znakomite obiady i kolacje. — Wódki, koniaki, likiery i wina w najlepszych gatunkach.

Ceny niskie.**Ceny niskie**Kuchnia prowadzona pod kierunkiem rutynowanego kucharza I-rzędn. restauracji **W każdą niedzielę flaki.****Mesolament-Spiess.**

Bóle reumatyzmu, neuralgiczne, reumatyzm stawowy ustępuje pod wpływem preparatów salicylowych, które posiadają specyficzny wpływ na stawy i mięśnie, zwłaszcza dotknięte zapaleniem. Jednak stosowane do zewnątrz preparaty salicylowe w większych ilościach wywierają często zgubny wpływ na żołądek (podrażnienie) serce (obniżenie ciśnienia krwi) i nawet nerki (białkomocz, zapalenie nerek).

Stosując wewnętrznie sposobem wcierania) w skórę odpowiednio przyrządzony preparat **Mesolament-Spiess**

osiąga się usuwanie, bólów, bez niepożądanych wpływów ubocznych

Mesolament-Spiess, jako zewnętrzny preparat salicylowy przyrządzony na lanolinie tłuszczy najłatwiej i najszybciej wchłaniającym się i udelikatniającym skórę i nie posiadającym przykrego zapachu, daje się łatwo stosować z nader dodatnimi wynikami.

Mesolament-Spiess posiada dodatek mentolu który potęguje działanie znajdującego się w preparacie mezozanu ulatwia wchłanianie się, usuwa objawy zapalenia i znieczula ból wczesniej, niż zaczęło się zjawienie działanie mezozanu.

Kilkakrotnie, a nie raz i jednokrotnie wcieranie preparatu.

Mesolament-Spiess

usuwa uporczywe, ostre bóle reumatyczne i neuralgiczne mięśni, stawów i kości.

Zadać wszędzie w rękach metalowych pojemności, koło 40 gramów. Sposób użycia znajduje się przy każdym oryginalnym opakowaniu.

Skutki niewoli.

Kiedyś, gdy wolność i niepodległość była dla nas tylko marzeniem, modlił się ustami wieszczów naszych „o wojnę powszechną“, wierząc, że potargać ona musi pęta niewoli. Ale poezja romantyzmu, która w umysłach paru pokoleń skojarzyła pojęcie ojczyzny z wizją poetycką „Chrystusa narodów“, ucząc cierpieć dla Polski i umierać za nią, nie nauczyła nas żyć i pracować dla jej przyszłości.

Dusza polska przepojona była mistyczną wiarą, że stanie się cud, który zdźwignie z grobu umarłą Ojczyznę — i ta wiara pozwoliła nam trwać na posterunku i bronić zwycięsko narodowego znica przed zamachami rozbiórców.

Ale gdy ów cud, oczekiwany tak długo, ziścił się nareszcie, gdy kataklizm wojny światowej skruszył łańcuchy na-

szej niewoli i dał możliwość olbrzymim zasobom utajonej w naszym narodzie energii potencjalnej wyzwolić się w czynie — do tego czynu szeroki ogół polski okazał się niezdolnym. Stać nas było na wielką wytrwałość w biernym oporze, ale ta energia potencjalna nie może dotąd przekształcić się w kinetyczną. Zaskoczeni niejako przez ów cud odzyskanej wolności, stojmy na miejscu bezradni, nie umiejąc odnaleźć w swojej duszy tych tonów, jakie dzwieceć w niej powinny w godzinie szczęścia, równie wielkiego, jak wielką była dotychczasowa niewola!

Tylko najświętsza, najzdrowsza psychicznie, najmniej złożona w znaczeniu duchowym, a wskutek tego najbardziej żywiołowa warstwa narodu — młodzież nasza — bohaterstwem swoim, zapałem

się wszelkich praw do ciebie... zwracam ci twoją wolność, i w zamian za to błagam cię o zwrócenie mi szczęścia, więcęcej nad to, życia... Obrażając Blankę rozdzeliłaś mnie z nią... Powróci do mnie gdy zażadasz od niej przebaczenia... Małgorzato!... Małgorzato!... przez litość nie wahaj się. Nie potrzeba więcej nad jedno tylko słowo...

Z najwyraźniejszą wzdargą i wstrętem hrabina poruszyła głowę z przeczeniem.

— O gdybyś wiedziała — mówił Paweł. — Gdybyś wiedziała, jak ja cierpię.

— Cóż mię to obchodzi...

— Więc jesteś bez litości.

— Bez litości rzeczywistości dla podobnego rodzaju cierpień.

— Doskonale, więc potrzeba nam skończyć.

Pan de Nancey wy dobył z kieszeni małego kalibru rewolwer z rękojeścią z kości słoniowej, który jak już widzieliśmy odegrał znakomitą rolę w Ville-d'Avray.

— To narzędzie rozvodu — rzekła Małgorzata. — Po mojej śmierci możesz się ożenić bez przeszkody.

— To nie dla ciebie, lecz dla mnie, — zawołał Paweł. — Małgorzato, czyliż pozwolisz mi zabić się w twoich oczach?

— Daj pokój! — odpowiedziała młodą kobietą. — Czyliż się można zabić będąc nikczemnym, a ty nim jesteś właśnie.

To straszne słowo, zmusiło Pawła do rzucenia się w bok. Tak jest! nie zabił

się, bo był rzeczywiście podłym. Wściekłość, szaleństwo opanowało go. Piana mu wystąpiła na usta. W pierwszej chwili chciał strzelić do Małgorzaty, ale cofnął się, pomyślałszy że szarżował oddzielił go od Blanki. Posunął się ku żonie i pochwyciwszy ją za ramię, krzyknął:

— A zatem... za mękę męka! W Montmorency byłaś w własnym domu i wypędziłaś panią Lizelę, obecnie ja jestem w moim własnym domu i ciebie wypędzam! Czy słyszysz pani! Wypędzam cię!

— Słyszę — odrzekła Małgorzata — i odjeżdżam.

Dumna, wspaniała przeszła przez pokój, nie espojrzawszy na obójga.

— Jakże? — zapytał Paweł wracając do Blanki — czy jesteś pomszczona? Jesteś kontenta.

— Tak, — odpowiedziała syrena o blond włosach... i kocham cię.

Mineło pół godziny. Drzwi przez które wyszła Małgorzata otworzyły się po cichu: wszedł przez nie lokaj z okiem dzielnego hobesa, z krokiem lisa. Wszedł dał znak tajemniczy Lizeli i znikł za drzwiami.

Hrabia właśnie kłęczał u nóg Blanki i przemawiając do niej słowami miłości, gdy ta przerwała mu:

— Panie hrabio, czy wiesz gdzie znajduje się twoja żona?

— Cóż mię to obchodzi? Wypędziłem ją, — szepnął Paweł. Dlaczego mi o niej mówisz.

z poświęceniem, z jakim oczyszczają kraj z wroga i szła na kresy wyrąbywać szablą granice Rzeczypospolitej, zdała egzamin ze zdolności do twórczego czynu. Tak jak z pod ziemi wyrosły zastępy żołnierskie — to pierwszy, ale jak dotąd, **jedyny prawie wielki czyn**, na który zdobył się naród polski w chwili wyzwolenia.

Poza tem najmłodszym pokoleniem — jeżeli nie liczyć szczupłej stosunkowo garści ludzi, którzy umieli budować i tworzyć jeszcze w ubiegłym okresie niewoli — **reszta społeczeństwa znajduje się dotąd w stanie odrętwienia i nie może się z niego otrząsnąć.**

Zycie polityczne płynie nurtem płytkim i mętym. Ambicje partyjne i osobiste, zawiść i niechęć do jednostek, które rozumem i dzielnością charakteru wybiły się ponad ciżbę i umiały lepiej, niż inni, przewidzieć bieg wypadków — różnym bankrutom i wykojeniem politycznym zasnawają bielmem oczy i nie pozwalają im dostrzedz szerokich horyzontów, otwierających się przed Polską. Program polityki śmiałej, sięgającej w dalszą przyszłość, opartej na wierze w wielkie posłannictwo historyczne narodu i na poczuciu siły, utajonej w organicznie narodowym — przejmuje te żywioły lękiem i skłania je do spychania drzącymi rękoma nawy narodowej na szlaki najmniejszego oporu, które wiodą nie do życia, lecz do wegetacji i zaprowadzilyby naród w ostatecznym wyniku do nieuchronnej zguby w objęciach germanizmu.

Katakлизм dziejowy, który przyniósł Polsce wyzwolenie, na powierzchni jej życia w zaraniu samodzielności wyrzucił szumowiny i odpadki, rozpełzał niskie instynkty i chciwość, egoizm, kupczenie uczciwością i honorem, pokryty, jak pianą, nurt życia narodowego, zasłaniając sobą czyste i zdrowe elementy, drzemające dotąd pod powierzchnią.

Zycie społeczne, które za czasów ucisku, nie bacząc na trudne warunki, przetrzymywało i prześladowania, zdumiewało nieraz swoją energią i intensywnością, teraz gdy przysły wszelkie tamy, gdy otworzyło się szerokie pole do inicjatywy, i rozmachu — wbrew oczekiwaniom osłabło i zasnęło. Szeroki ogół, jakby czując się zwolnionym z obowiązków społecznych wobec odrodzenia się państwa, pozostawia temu państwu troskę o interesy społeczne i przygląda się biernie wypadkom bieżącym, narzekając płaciliwie na niedołęstwo władz, jakby na nich ciążyła wyłącznie odpowiedzialność za całokształt życia narodowego.

Nawet w dziedzinie ekonomicznej nie widać inicjatywy i śmiałości. Kapitalistów w Polsce nie brak, mnóstwo ludzi podczas wojny porobiło ogromne majątki — pełno wszędzie „les nouveaux riches“ jak ich nazywają francuzi. Ale kapital polski, jeśli nie mówić o sumach, znajdujących się w rękach wszelkiego rodzaju paskarzy i zaangażowanych w niezdrowej spekulacji — spoczywają przeważnie bezczynnie. Jakas dziwna apatia i obawa przed wszelkiem ryzykiem charakteryzują nasze sfery finansowe.

Nie lepiej dzieje się również w dziedzinie twórczości umysłowej. Nauka polska drzemie, nowa książka jest zjawiskiem fenomenalnym, wystawy sztuki świecą pustkami lub prezentują tandetę artystyczną, słowem — i na tem polu twórczość polska zastygła w jakimś dziwnym odrętwieniu. Apatja, bierność, ospałość, niedokrwiistość fizyczna i moralna oto cecha zasadnicza naszego społeczeństwa w chwili obecnej.

Czemu to przypisać? W czem tkwi przyczyna tej anemii powszechnej, niepozwalającej nam skorzystać w całej pełni z nowych, szczęśliwszych warunków bytu?

Słyszeliśmy zdanie, że jest to poprostu wyczerpanie nerwowe, spowodowane kilkoletnią wojną i związanymi z nią ciężkimi przejściami natury fizycznej i moralnej.

W twierdzeniu powyższem jest bezwątpliwa pewna doza słuszności, ale **główna przyczyna naszej apatii i bierności spoczywa głębiej — w chorej duszy narodu.**

Francja ucierpiała na skutek wojny więcej, niż Polska; dwudziesta siódma część ludności francuskiej legła na polach bitew, przemysł francuski został zniszczony w trzech czwartych, olbrzymia część kraju zamieniona w pustynie — a jednak Francja zdumiewa świat swoją energią czynu.

Niemcy poniosły straszliwą klęskę materialną i moralną, cierpią obecnie wielką nędzę, wyczerpani są i zubożeni —

jednak nie upadły na duchu i z godną podziwu energią zabrały się do pracy, wyteźnionej pracy nad uratowaniem swego dobrobytu, nie wyrzekając się ani na chwilę myśli o odzyskaniu straconego stanowiska międzynarodowego.

Ale Francja i Niemcy nie mają za sobą stu dwudziestu ośmiu lat niewoli, która pomimo bohaterskich wysiłków z naszej strony, musiała wywrzeć wpływ na psychikę polską.

Ulegliśmy mimowoli wpływom kultury niemieckiej, nauka polska stawała się stopniowo echem niemieckiej. Austria sączyła nam w dusze swój biurokracizm, korupcję i karierowiczostwo, obcowanie z Rosją narażało nas doktryneryzmem, leniństwem, anarchizmem i nihilizmem, których ślady znajdujemy na każdym kroku w najmłodszej literaturze i w umysłowości liczących rzesz naszej emigracji rosyjskiej.

Dzisiaj gdy odzyskaliśmy już niezależność państwową, przed ogromem zadań, jakie narzuciły nam się odrazu, stanęliśmy z duszą chorą, znękaną, wyczerpaną długą walką. Z walki tej wyszliśmy wprawdzie zwycięsko, ale potrzeba nam

czasu na to, by odzyskać w zupełności zdrowie, konieczne do normalnego życia intensywniejszej pracy i wszechstronnego rozwoju.

Jak rekonwalescent po długiej chorobie, nie mamy jeszcze dość wiary we własne siły, pierwsze kroki stawiamy chwiejnie i każdy śmielszy ruch wydaje nam się niebezpiecznym.

Naród polski odzyskał już wolność fizyczną, ale na duszy jego pozostały dotąd niestarte piętna niewoli. Jad, którym zaborcy zatruli tę duszę świadome lub mimowoli, przeżera ją dotąd i odbiera narodowi polskiemu zdolność do rozwinięcia wszystkich sił swoich w pracy nad budowaniem przyszłości.

Miejmy jednak nadzieję, że w słońcu wolności dusza polska rychło zdrowie odzyska. A wtedy **nie będzie już polaków którzy „bluszczem“ obwijają się pragną o trony Habsburgów czy Hohenzollernów** nie będzie przedajnych urzędników spekulantów i paskarzy, nie będzie obojętnych wobec potrzeb Ojczyzny.

Wacław Kryński.

Już czas dawać ogłoszenia gwiazdkowe!

Pieniądz wyłożony na reklamę

w „Kurjerze Częstochowskim“

stokrotne przynosi zyski.

Rozporządzenie przeciwko strajkom.

Wczoraj na ulicach Warszawy rozlepięno następujące rozporządzenie obowiązujące w przedmiocie strajków.

„Na mocy rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z d. 11 grudnia 1919 r. zarządza się co następuje: „Na zasadzie punktu f art. 2 ustawy z dn. 25 lipca w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa państwowego i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny — zarządza, co następuje:

Wstrzymanie prawidłowego ruchu telefonów i tramwajów oraz prawidłowego funkcjonowania szpitali i wszelkich urzędów obliczonych na zaspokojenie koniecznych potrzeb ludności jest wzbronione. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia karani będą aresztem do 3 miesięcy lub grzywną do 3000 mk.

Komisarz rządu st. m. Warszawy Anusz. Uwaga: Pracownicy powyższych instytucji przyjmujący udział w strajku, bez mojego pozwolenia zapłaty otrzymać nie mogą.

Wielki lot Paryż — Australja trwa w całej pełni.

Pisaliśmy przed kilku tygodniami o wielkim locie awiatora francuskiego Poulet'a z Paryża do krańców Australji, do Melbourne. Wedle ostatnich relacji świetny ten lotnik już przebył większą część swej drogi, przez Rzym i Konstantynopol, już przeleciał przez Bagdad, ponad Indiami, do Kalkuty, poczem chwilowo wylądował w Birmanji w Rangoon. Tuż przybył on prawie równocześnie z lotnikiem Ross-Smuthem który odbywa lot konkurencyjny również do Australji. Z Rangoon Poulet odleciał pierwszego grudnia w kierunku Singapore. Obaj konkurenci awiatorzy w tym locie z Europy do Australji mają do przebycia jeszcze 9,685 kilom., by dostać się do Melbourne, a to 5,729 km. Z Rangoon do Portu Darwin w Australji, oraz 3,756 km. z Portu Darwina do Melbourne. Jest rzeczą ciekawą, że aparat „Wikers“ smutna jest o wiele szybszy, niż „Candron“ Poulet'a i może lotnika francuskiego łatwo zdystansować.

Najtrudniejsza część drogi rozpocznie się po opuszczeniu kontynentu indyjskiego: Lot między Indiami i Australją, przedstawiający niezwykle trudności. Obaj awiatorzy spodziewają się dotrzeć kolejno

do aerodromów w Bangkok, Singapore na wyspach Borneo, w Batawji, Semarang, Surabaya, a po dojściu w locie do Portu Darwin w Australji, będą jeszcze mieli około 10 aerodromów australijskich do przebycia.

Zonobójstwo we śnie.

Tragiczne zajście nieświadomego morderstwa, w ciągu którego małżonek, opisański z wielkiem przejęciem liczne amerykańskie dzienniki.

Prezydent trustu fabryk cementowych niejaki James Sapienza, mieszkający w Irvingston w stanie New Jersey z żoną i dwuletnią córeczką, otrzymywał w ostatnich czasach anonimowe listy pochodzące od „czarnej ręki“, z pogroźkami, że porwanemu mu zostanie namiętnie przezeń kochane dziecko. Pogroźki te zdenerwowały oczywiście niezmiernie dotąd w domowym pożyciu niezmaczenie szczęśliwego człowieka. Od tego czasu sypiał stale z rewolwerem pod poduszką.

W tych dniach, kiedy jak zwykle położył się spać o 10-ej, wydało mu się około północy, że słyszy jak z cicha otwiera się okno i usłyszał dwu zamaskowanych ludzi z nożami w ręku idących wprost do łóżeczka dziecka. Sięgnął po rewolwer i w szalonym wzburzeniu poślągnął za cyngiel.

Huk strzału przywiódł go do przytomności. Siedział na łóżku, trzymał rewolwer w dłoni — w pokoju jednak nie było nikogo, dziecko spało spokojnie, natomiast łóżko obok stojące żony zbroczone było krwią, kznął się na niej i przekonał, że nieświadomie posłana kula przebiła poduszkę i uwiązła w skroni nieszczęśliwej kobiety, zabijając ją na miejscu. Wtedy dopiero przyszedł do świadomości że wszystko, co widział poprzednio, było snem tylko — i rozpaczył jego nie ma dziś granic.

Redakcja „Kurjera Częstochowskiego“ poszukuje współpracowników do działu kronikarskiego

Zarobek dobry

Zgłaszać się do Redakcji.

Madame Dubarry w „Odeonie“.

Największem powodzeniem cieszą się obrazy, w których wykonawcami ról głównych są artyści polscy. Miłośnicy sztuki kinematograficznej mają obecnie prawdziwą okazję podziwiania gry znakomitej artystki Poli Negri, która w potężnym dramacie w 7-miu aktach z czasów rewolucji francuskiej p. t. „Madame Dubarry“ znalazła w roli tytułowej niezwykle pole do wykazania swego talentu. Poszczególne kreacje artystki (modystki Janiny Vaubernier, żony Wilhelma Alfreda Dubarry, oraz więźnia ludu) są wykonane tak znakomicie, iż wprowadzają w zachwyt publiczność, śledząc z wielkim zainteresowaniem akcję dramatu, którego treść niepowzedsnaprzykuwa uwagę widzów. Pola Negri zbiera zasłużone laury w otoczeniu aktorów zagranicznych, wyróżniających się grą pierwszorzędną. Takie np. postacie, jak Armand de Foix, poseł hiszpański Don Diego, hr. Jan Dubarry, minister księża Choiseul, Ludwik XV i in. odtworzone są bez zarzutu, zyskując ogólny poklask. Niezwykle bogactwo wystawy, rzadko widywane na ekranie, wspaniałe kostiumy oraz liczny udział statystów — przyczyniają się do uświetnienia interesującej całości.

Kurjer Warszawski nr. 317 z r. b.

Dramat „Madame Dubarry“ jest obrazem, który osiągnął szczyt nadzwyczajnego powodzenia; dotychczas bowiem w Warszawie nie było filmów, któreby mogły przez czas dłuższy utrzymać się na ekranie. Bywalcy kinematograficzni, którzy oglądają ten obraz w ciągu blisko czterech tygodni, są zachwyceni niepopolitą treścią dramatu, kosztowną wystawą oraz świetną grą artystów z Polą Negri w roli tytułowej.

Kurjer Warszawski nr. 335 z r. b.

KRONIKA.

z Rady miejskiej.

W poniedziałek 15 bm. o godz. 7-ej wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej, którego porządek dzienny zapowiada dalszy ciąg obrad nad budżetem.

O wigilię dla żołnierza.

Zebrawienie organizacyjne Komitetu wigilijnego dla żołnierza, inicjatywę którego podjęły stowarzyszenia: Koło polek, Zrzeszenie kobiet i Biały Krzyż, odbędzie się w poniedziałek 15 bm. o godz. 5 pp. w lokalu Tow. Kred. miejskiego Aleja III-55 na które zaprasza się dowódców poszczególnych formacji garnizonu częstochowskiego, przedstawicieli instytucji i wszystkich, którzy sprawą wigilji dla żołnierza chcą się zainteresować.

Zebrań robotnicze.

W niedzielę 14 bm. o godz. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego“, Krakowska 13 odbędzie się zebranie Polskich Związków zawodowych robotników chrześcijańskich.

Protest.

Otrzymujemy co następuje:

W dniu 9 grudnia br. odbyło się zebranie Związku Nauczycieli szkół ludowych, na którym zapadła uchwała mocą której postanowione wprowadzić w życie szkołę świecką.

Przeciw powyższej uchwale stanowczo i gorąco protestujemy, w imię tradycji naszych przodków i w imię dobra młodzieży! Pragniemy bowiem i żądamy wychowania dzieci naszych w szkole, w duchu religijnym, tj. żądamy szkoły katolickiej.

Komu sprawa powyższa jest drogą, niech dołączy się do niniejszego protestu.

Sodaliczka Marjańska pańien z inteligencji.

Jadwiga Frybesówna, Jadwiga Celmorówna, Aneta Jani, Zofja Buchaczówna, Zofja Nowak, A. Gembarzewska, Halina Stonińska, Irena Szenborn, Władysława Matusewicz, Barbara Jani, Ira Rózańska, Marja Eljaszówna, Hel. Bendkowska, K. Moenigman, Halina Malinowska, Sabina Niedźwiedzka, Stefa Jastrzębska, Marja

Biuro techniczne „PROMIEN”

II Aleja 30 telefon 24.
Składy i warsztaty mechaniczne Gen. Dąbrowskiego 3b.
Telefon 252.

Wykonuje instalacje oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły oraz przyłączenia do sieci miejskiej, posiada wyłączają, sprzedaż: przenośnych stacji elektrycznych (Agregatów) motorów benzynowych fabryki „Simmering” w Wiedniu oraz maszyn i przyrządów rolniczych fabryki „Odlew” w Krakowie Posiada stale na składzie wszelkie artykuły elektrotechniczne, pasy, oleje mineralne

Wykonuje reparacje motorów i dynamomaszyn.

„MOTOFER”

Znakomity środek wzmacniający żelazo w stanie łatwo wchłanym uznany przez roważ. lekarskie. Stosowany przy leczeniu blednicy, niedokrwistości, bólów głowy i w okresie rekonwalescencji. Wyrób Warsz. Tow. Akc. „MOTER”

Eksporterzy francuscy

Warszawa **Małewki Nr 28**

sprzedają tylko hurtowo po cenach fabrycznych wielkimi partjami

MANUFABTURE

wielką i bawełnianą; flanele, welutyny, cajgi, satyny-naubuk, satyny drukowane, perkale, metkal-Nessel, szartyngi, kalikosi i t. d., i t. d., i t. d.

KONICZYNE

otkę, grykę, seradellę, peluszkę, wykę i inne plody rolnicze kupuje w każdej ilości

Warszawska Spółka Rolniczo Handlowa „Ziarno”
w Warszawie, Piasta 2.

Chadziński, Ryłski i S-ka

Wytwórnia zeszytów i toreb papierowych

Dla kooperatyw ustępowstwa,
Częstochowa, ul. Krakowska Nr. 40.

Zakłady Elektrotechniczne

SZTABIŃSKI I SYN

Częstochowa
ul. Panny Marii nr. 42. tel. 60

Nowo-Radomsk
ul. Żelazna 5. dom własny

Przyjmuje wszelkie urządzenia w zakres elektro-
techniki wchodzące.

Składy zaopatrzone w materiały.

Artykuły budowlane, techniczne i ubezpieczenia

Dom Handlowy

Zdzisław Ryłski

Częstochowa — Aleja II 20, Telefony: biura 186, składów 187

Swierzbę

usuwa w ciągu 3 dni mydlana

„Masę P-ra Hebdy”

uznana przez powagi lekarskie.
Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą.
Żądać w aptekach i składach, aptecznych tylko „Masę P-ra Hebdy” z swierzbowcem na etykiecie. Stołki na 1-3-12 osob. Tow. EHEBDA i S-ka Warszawa Elektoralna 18 tel 1-37 Dla koni i d swierzby i parcha „Ekwel Hebda”

Skład na Częstochowę M. NEUFELD
Skład Apteczny

Na gwiazdkę	
Madopolamy	od mk. 9.—
Wsypy	„ 9.—
Szewioty na damskie palta	„ 30.—
Boston granat	„ 50.—
Flanele	„ 11.—
Portjery z 5 połówek	„ 95.—
Cajgi	„ 5,50
Chustki, Polecają	

Drukier i Chari

Łódź, Piotrowska 39.

— Druga brama, I piętro. —

Ogólne Nadzwyczajne Zebranie.

Ogólne Nadzwyczajne Zebranie Członków Stow. „Jedność” w Częstochowie, odbędzie się 14 o 1 p. p. w sali miejscowej Straży Ogniowej przy ul. Strażackiej:

Porządek dzienny:

1. Zmiana § 13 i 15 ustawy Stow. co do wysokości udziałów i opłat przy wstępowaniu do stow.
2. Upoważnienie Zarządu przez Ogólne Zebranie do a) nabycia nieruchomości b) uruchomienia warsztatów szewskich, c) zaciągnięcia na ten cel pożyczki drogą wypuszczenia obligacji
3. Regulamin dla Wydziału balotującego (w myśl § 4 instrukcji z dn. 17 III 1918) i zmiana § 51 ustawy.
4. Wnioski Członków złożone stosownie do § 23 ustawy.
5. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności stowarzyszenia.

G ile zebranie to w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, to stosownie do uchwały Ogólne Zebranie z dnia 22 września 1918 r. odbędzie się w drugim terminie, tego samego dnia w tej samej sali o godz. 2 po poł. już bez względu na ilość członków.

Wejścia na salę tylko dla członków za okazaniem książeczki członkowskiej.

Zarząd Stow. „Jedność”

LEKARZ DENTYSTA

MIGUAL GRUBINIC

ul. Panny Marii (I Aleja) Nr 10
Przyjmuje codz. od 9-11 i 3-7 w.
Telefon 250

Doktor

Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

godziny przyjęć 8-11 r. i od 3-7

Kilińskiego Nr 5

Doktor medycyny

Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prot. Leczona

Choroby skórne i weneryczne

Przyjmuje od 9-11 i od 3-7 godz. wiecz.

w niedzielę i święta od 9-12 godz.

ul. Gen. Dąbrowskiego (Szkołna) 6 I piętro

Ratajcie włosy!

Wszystkim cierpiącym na łupież i wypadanie włosów, uczony psychofrenolog Szyller-Szkolnik wysyła bezpłatnie cenne wskazówki i rady. Adres: Szyller-Szkolnik, Warszawa Piękna 25-12r. róg Marszałkowskiej.

Poszukuję posady i udziałów korepetycji. Wielu ska 30 m. 10.

Metry stemplowane są do nabycia u I. W. Sztajera w Częstochowie I Aleja nr. 12. w Będzinie Kolejowa nr 19

Bilardy piramitkowy i karambole wy w komplecie okazujmie do sprzedania Kościuski 17 Restauracja.

Wykonuje wszelkie roboty dentystyczne w zakres techniki dentystycznej wchodzące Centralna 6 m. 5.

Zginął paszport w dany na imię Marcelego Piątkowski, ulica Wielka 42

Wózek dla chorego kupię. Wiad. w Redakcji

Zaginął paszport na imię Feliksa Pilsak. Odnieść do „Kurjera”

Kawiarnia do sprzedania Krakowska 31.